

TÄRKEÄÄ TIETOA YHDISTELMÄEHKÄISYVALMISTEESTA JA VERITULPPARIISKISTÄ

Esitteen sisällöstä on sovittu Euroopan lääkeviraston (EMA), myyntiluvanhaltijoiden ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen (Fimea) kesken.

Kaikki yhdistelmäehkäisyvalmisteet lisäävät veritulpan riskiä. Yhdistelmäehkäisyvalmisteen käyttöön liittyvän veritulpan kokonaisriski on pieni. Veritulpilla voi kuitenkin olla vakavia seurauksia, ja ne saattavat johtaa hyvin harvinaisissa tapauksissa jopa kuolemaan.

On erittäin tärkeää, että osaat tunnistaa tilanteet, jolloin veritulpan riski saattaa olla tavallista suurempi, ja tiedät, millaisiin oireisiin tulee kiinnittää huomiota ja mitä tulee tehdä oireiden mahdollisesti ilmetessä.

Veritulpan riski on suurimmillaan:

- ensimmäisen käyttövuoden aikana, kun aloitat minkä tahansa yhdistelmäehkäisyvalmisteen käytön ensimmäistä kertaa elämässäsi (tai kun käyttö aloitetaan uudelleen vähintään 4 viikon tauon jälkeen)
- jos olet erittäin ylipainoinen
- jos olet yli 35-vuotias
- jos lähisukulaisellasi on ollut veritulppa suhteellisen nuorella iällä (esim. alle 50-vuotiaana)
- jos olet synnyttänyt lähiviikkojen aikana.

Jos tupakoit ja olet yli 35-vuotias, tulisi tupakointi lopettaa tai käyttää jotain muuta ehkäisy menetelmää kuin yhdistelmäehkäisyvalmistetta.

Ota heti yhteyttä lääkäriin, jos huomaat jonkin seuraavista oireista:

- voimakas kipu tai turvotus toisessa jalassa. Siihen saattaa liittyä myös arkuutta, kuumotusta tai ihon värimuutoksia, kuten ihon muuttuminen kalpeaksi, punoittavaksi tai sinertäväksi. Kyseessä saattaa olla **syvä laskimotukos.**
- äkillinen selittämätön hengenahdistus tai hengityksen tihentyminen, tai voimakas rintakipu, joka saattaa pahentua syvään hengittäessä, tai äkillinen yskä, jolle ei ole selvää syytä (veriysköksiä saattaa ilmetä). Kyseessä saattaa olla **keuhkoveritulppa**, joka on syvän laskimotukoksen vakava seuraus. Tällainen ilmenee, jos verihyytymä kulkeutuu jalasta keuhkoihin.
- rintakipu, joka on usein äkillinen. Joskus ilmenee vain epämukavaa oloa, puristavaa ja raskasta tunnetta, ylävartalossa tuntuvaa selkään, leukaan, kurkkuun ja käsivarteen säteilevää kipua ja täysinäisyyden tunnetta, johon liittyy yleensä ruoansulatushäiriöitä tai tukehtumisen tunnetta, hikoilua, pahoinvointia, oksentelua tai pyörrytystä. Kyseessä saattaa olla **sydänkohtaus.**
- kasvojen, ylä- tai alaraajan heikotus tai tunnottomuus (etenkin jos sitä ilmenee vain toisella puolella kehoa), puhumis- tai ymmärtämisvaikeudet, äkillinen sekavuus, näön äkillinen menetys tai sumentuminen, voimakas ja tavallista pahempi päänsärky/migreeni. Kyseessä saattaa olla **aivohalvaus.**

Tarkkaile mahdollisia veritulpan oireita, etenkin jos

- olet juuri ollut leikkauksessa
- olet ollut pitkään vuodelevossa (esim. vamman tai sairauden vuoksi tai jos jalkasi on kipsissä)
- matkustat pitkiä aikoja (yli 4 tuntia).

Muista kertoa lääkäriille, hoitajalle tai kirurgille, että käytät yhdistelmäehkäisyvalmistetta, kun

- olet menossa leikkaukseen, tai olet äskettäin ollut leikkauksessa
- terveydenhuollon ammattilainen kysyy, käytätkö jotain lääkkeitä.

Lisätietoja löytyy valmisteen pakkausselosteesta tai Fimean verkkosivustolta www.fimea.fi. Jos epäilet, että sinulla on yhdistelmäehkäisyvalmisteen käyttöön liittyvä haittavaikutus, ota yhteyttä terveydenhuollon ammattilaiseen. Voit myös ilmoittaa haitasta pakkausselosteesta olevan ohjeen mukaisesti.